

شیوه نامه و فرآیند طرح های تحقیقاتی نظام سلامت (HSR)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی آذربایجان غربی (ارومیه)

معاونت تحقیقات و فناوری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ارومیه

پاییز ۱۴۰۲

مقدمه:

در راستای شعار سال مهار تورم و رشد تولید، در مقوله سلامت، انجام تحقیقات میدانی مشکلات و ابهامات موجود سیستم نظام سلامت از دغدغه های مهم است. با شروع طرح تحول نظام سلامت از اوایل سال ۱۳۹۳ و با توجه به اهمیت این طرح، یک اولویت در برنامه های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت. از آنجائیکه ابعاد این طرح از یک منظر بعد درمانی و اقتصادی آن بیشتر به چشم می خورد اما نظام آموزشی، بهداشتی و پژوهشی و حتی فرهنگی دانشگاه ها از اجرای این طرح در حال حاضر و مهم تر از آن در آینده تأثیر پذیر خواهد بود.

پژوهش در نظام سلامت یا پژوهش در خدمات سلامت جنبه کاربردی دارند و با هدف تولید اطلاعات مناسب برای حل مشکلات و مسائل اجرایی طراحی می شوند. منظور از اجرای آنها کمک به تصمیم گیری در سطوح مدیریتی و ارائه راه حل های مناسب و خدمات بهتر و به صرفه اقتصادی می باشد. از آنجا که توسعه بهداشت و درمان جامعه مستلزم دسترسی به آخرین تحولات فنی و علمی و بکارگیری بهترین روش های ممکن در ارائه خدمات است، تحقیق در سیستم های بهداشتی درمانی به عنوان یک شاخه پژوهش نوین شناخته شده است.

اصل کلی حاکم بر تحقیقات نظام سلامت در این است که سوالات پژوهشی، مشکلات روزانه سیاستگذاران، مجریان و مسئولان ارائه خدمات سلامت باشد و روش های تحقیقاتی مطلوب که متناسب با مشکلات و وضعیت حاکم بر آنها است، بکار گرفته شود. ویژگی های این تحقیقات عبارت اند از: اولویت گرای، عملگرایی، تیم گرایی، مشارکت گرایی، بهنگامی، عینیت گرای و کارائی، قابلیت دسترسی و سادگی درک نتایج

ماده ۱- شرح وظایف:

- ۱- بررسی، به روز رسانی و تصویب اولویت های تحقیقاتی نظام سلامت
- ۲- تدوین و به روز رسانی شیوه نامه طرح های HSR
- ۳- بررسی و تصویب طرح های نظام سلامت
- ۴- پایش و ارزیابی طرح های خاتمه یافته نظام سلامت

ماده ۲- اهداف:

- ۱- مشارکت ذینفعان برای حمایت مادی و معنوی طرح های نظام سلامت
- ۲- پایش و ارزیابی توسط ذینفعان از طرح ها
- ۳- سوق دادن طرح های مرتبط با نظام سلامت به سمت اثرگذاری در ارتباط با اسناد بالادستی

ماده ۳- ترکیب اعضا:

- ترکیب اعضای کمیته تحقیقات نظام سلامت دانشگاه
- معاونین تحقیقات و فناوری و بهداشت دانشگاه
- ۲ نفر از محققین علاقمند دارای فعالیتهای ارزنده در پژوهش نظام سلامت
 - ۲ نفر از محققین به عنوان نماینده ریاست دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه با لحاظ سوابق پژوهشی بویژه در زمینه HSR و با حکم ایشان به عضویت کمیته منصوب میشوند.
 - ۲ نفر از کارشناسان اجرایی علاقمند با دانش و انگیزه لازم از حوزه معاونت بهداشت و معاونت تحقیقات و فناوری

هریک از معاونتهای بهداشتی، و تحقیقات و فناوری یکی از کارشناسان خود را که دارای دانش، انگیزه و دقت کافی است را به عنوان فرد مسئول تعیین تا ضمن هماهنگی با مدیران حوزه خود بتوانند مشکلات را شناسایی و به شورا جهت ارزیابی ارائه نمایند. این افراد با حکم رئیس دانشگاه به عضویت کمیته منصوب میشوند.

نمایندگانی از سایر سازمانها در ارتباط با موضوع طرحها در صورت لزوم

استفاده کنندگان از نتایج تحقیقات با توجه به ارتباط موضوعی

تبصره ۱- رئیس کمیته تحقیقات نظام سلامت به انتخاب رئیس دانشگاه از بین معاونین تحقیقات و فناوری و بهداشت دانشگاه بر اساس سابقه فعالیت در زمینه تحقیقات به ویژه تحقیقات نظام سلامت انتخاب خواهد شد و ایشان وظیفه نظارت و ارائه گزارش ماهانه را بر عهده خواهند داشت

ماده ۴- فرآیند و زمان بندی تصویب طرح های تحقیقاتی در کمیته HSR

۱- پروپوزال در فرمت طرح های نظام سلامت تدوین شود و اعضای هیات علمی و محققان حائز شرایط)

۲- مرجع/ واحد استفاده کننده از نتایج طرح (معاونت بهداشتی و) به تایید اولویت این طرح را با آن سازمان تایید کند و تامین اعتبار ۵۰ درصدی آن را تقبل کند. (حداکثر زمان بررسی دوهفته)

۳- تعیین مرکز تحقیقات ناظر در راستای مأموریت آن مرکز- اجرا کننده هم استفاده کننده از نتایج تحقیقات است. (معاونت تحقیقات دانشگاه، حداکثر زمان اجرا یک هفته)

۴- بررسی و تایید پروپوزال توسط مرکز تحقیقات ناظر با ارسال به داور و بعد از تایید ۲ داور در مرکز (با هماهنگی مرکز تحقیقات، حداکثر زمان اجرا یک ماه)

۵- بررسی پروپوزال در کمیته HSR با حضور مجری طرح برای دفاع از پروپوزال (معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، حداکثر زمان یک ماه)

۶- بررسی در کمیته اخلاق (کمیته اخلاق مربوطه، حداکثر زمان یک ماه)

۷- بررسی در شورای پژوهشی دانشگاه (شورای پژوهشی دانشگاه، حداکثر زمان دو هفته)

۸- ابلاغ اجرای قرارداد طرح تحقیقاتی (معاونت تحقیقات و فناوری+ مجری طرح، حداکثر زمان دو هفته)

این شیوه نامه در ۴ ماده و یک تبصره و ۲ پیوست در ۴۹۱ امین جلسه شورای پژوهشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۲/۹/۶ تصویب و لازم الاجرا گردید.

پیوست ۱

مدارک لازم برای بررسی طرح های HSR

در معاونت تحقیقات و فناوری و ارائه به شورای HSR دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

۱- ثبت طرح بصورت HSR در سامانه پژوهشیار

۲- نامه تامین اعتبار با دو امضا:

در این نامه باید کد و عنوان طرح در پژوهشیار و نام مجری و سقف مبلغ تامین اعتبار توسط معاونت / دانشکده / حوزه مربوطه ذکر شده و با امضای بالاترین مقام تصمیم گیرنده و امضای مسئول امور مالی / حسابدار از طریق اتوماسیون اداری به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ارسال شود.

۳- بارگذاری تصویر مصوبه HSR معاونت / دانشکده مربوطه در طرح مذکور در سامانه پژوهشیار

توجه: در مواردیکه شورای HSR در معاونت مربوطه وجود نداشته باشد به شرح زیر عمل می شود:

معاونتها: مصوبه شورای مدیران مورد قبول است.

در مورد طرحهای ارسالی از بیمارستانها رعایت موارد زیر ضروریست:

الف- هنگام ثبت پروپوزال با توجه به ماهیت طرح مرکز هدف اول معاونت مربوطه یا دانشکده پزشکی و مرکز هدف دوم بیمارستان یا مراکز مرتبط با بیمارستان انتخاب شود.

ب- نامه تامین اعتبار می تواند از طرف بیمارستان با رعایت شرایط بند ۲ ارسال گردد.

ج- با توجه به ماهیت طرح اخذ مصوبه شورای HSR از یکی از معاونتهای دانشگاه یا دانشکده پزشکی و بارگذاری تصویر آن در سامانه پژوهشیار الزامی است.

در مورد طرحهای ارسالی از مرکز توسعه آموزش - EDC رعایت موارد زیر ضروریست:

- ثبت طرح بصورت HSR در پژوهشیار و انتخاب مرکز توسعه آموزش بعنوان مرکز هدف
- ثبت صورتجلسه در سامانه پژوهشیار

لازم به ذکر است تمامی طرحها با در نظر گرفتن ماهیت HSR داشتن و همینطور از نظر متدولوژی و هزینه مورد کارشناسی قرار می گیرند و در صورت لزوم براساس نظر شورای HSR دانشگاه می تواند مجددا مورد کارشناسی علمی و فنی دقیق تر و ضرورت اجرا واقع بشود.

پیوست ۲

نمونه متن نامه تأمین اعتبار (توجه: از طریق اتوماسیون اداری باید ارسال شود)

بسمه تعالی

معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه

سلام علیکم

احتراماً، بدینوسیله طرح HSR آقای / خانم با عنوان

.....

..... و کد ثبت شده.....

در نرم افزار پژوهشیار که در نظر است از نتایج کاربردی آن در این حوزه استفاده گردد، جهت طرح در شورای HSR دانشگاه ارسال می گردد. لازم به ذکر است که تأمین اعتبار این طرح حداکثر به میزان ریال از محل اعتبارات این حوزه مورد تأیید می باشد.

نام و امضاء بالاترین مقام مسئول حوزه

نام و امضاء/مهر حسابدار حوزه

پیوست ۳

فرآیند طرح های اچ اس آر - دانشگاه علوم پزشکی ارومیه (آ.غ)

- ۱- ثبت طرح توسط مجری در سامانه پژوهشیار در سیستم ثبت HSR
- ۲- برای دفاع اولیه پروپوزال مرکز اصلی در بخش مشخصات طرح در سامانه پژوهشیار انتخاب شود
- ۳- مذاکره و تامین اعتبار طرح توسط یکی از معاونت ها/واحد های دانشگاه
- ۴- ارسال نامه تامین اعتبار " فرمت موجود در شیوه نامه " از طریق اتوماسیون اداری به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه
- ۵- دریافت طرح ثبت شده در مرکز تحقیقاتی ناظر
- ۶- ارسال طرح توسط کارشناس مرکز تحقیقاتی ناظر جهت داوری، نظارت و تنظیم صورتجلسه دفاع پروپوزال
- ۷- (در صورت عدم تایید مرکز ناظر) بایگانی طرح و اطلاع رسانی به مجری
- ۸- (در صورت تایید مرکز ناظر) قرار گرفتن طرح در دستور جلسه شورای اچ اس آر
- ۹- (در صورت عدم تایید شورای اچ اس آر) بایگانی طرح و اطلاع رسانی به مجری
- ۱۰- (در صورت تایید شورای اچ اس آر) ارسال به کمیته اخلاق جهت بررسی و صدور کد اخلاق
- ۱۱- پس از دریافت کد اخلاق، قرار گرفتن طرح در دستور جلسه شورای پژوهشی دانشگاه
- ۱۲- تنظیم و عقد قرارداد با مجری
- ۱۳- اجرای طرح و ارسال گزارشات مطابق با مواد مندرج در قرارداد
- ۱۴- دریافت گزارش و ارسال به مرکز تحقیقات ناظر
- ۱۵- صدور دستور پرداخت و اعلام خاتمه طرح

توضیحات:

- مجری طرح اچ اس آر میبایست عضو هیات علمی باشد و در صورت غیر هیات علمی بودن باید پیمانی یا رسمی باشد.
- عنوان طرح میبایست کاملاً قابل اجرا بوده و اثرگذاری آن تضمین شود.
- هنگام ثبت طرح، حکم کارگزینی مجری میبایست در پژوهشیار (قسمت ضمائم پروپوزال) ضمیمه گردد.
- نامه مکاتبه تامین اعتبار از طریق اتوماسیون ارسال و اصل آن به معاونت تحقیقات و فناوری تحویل و تصویر آن در سامانه پژوهشیار ضمیمه گردد.